

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

IV. ročník 3. číslo

september 2008

Andrej Sládkovič

Prázdniny a škola

*Dobre mi je, dobre pri sladkej materi,
pri našej záhrade, pri chutnej večeri,
ale kamaráti, kamaráti moji!*

Ktovie, kde mi teraz daktorý z vás stojí.

*Veselo mi bolo trošku si oddýchnuť,
rád som bol, keď škola mala už utichnuť,
ach, ale dlhý čas, dlhočiná chvíľa!
Kedyže sa nám už začneš, škola milá?*

*Hry moje veselé, všeliake zábavy,
lopty, purgy, šarkan, bubny a zástavy,
ale ach! skoro sa suhaj nazabáva,
keď mu nik o krásnom svete nerozpráva.*

*Otec môj, podľme už – rozkážte zapriahat! –
Do školy! do školy! Čím skorej dom nahat!
Tam ma už čakajú vrstvovníci moji:
tu všetci nerovní, tam všetci sme svojí!*

Veľa úspechov deti, učitelia a rodičia!

Hlavnou tému diskusií na Slovensku je nový školský zákon, teda rozsiahla reforma vzdelávacieho systému. Myslím si, že oprávnene stojí v strede pozornosti táto otázka, veď sa týka skoro celú spoločnosť: deti, pedagógov a rodičov. Je zvykom sa pýtať vždy v takýchto reformných chvíľach, čo prinesie budúcnosť, zároveň však všetci veríme, že zmeny budú úspešné. Nuž, vyhádzajúc z tejto teórie aj ja Vám želám, milé deti, učitelia a rodičia veľa úspechov, a verím, že školská reforma vám otvorí dvere k šťastnejšej budúcnosti.

Oveľa menej sa hovorí v nadväznosti na reformu o tom, že aj zakladatelia – v prípade materských a základných škôl sú to miestne samosprávy – majú určitú úlohu v procese obnovy školského systému, a to nie vždy tú najpríjemnejšiu. Konkrétnie: v prípade našej obce dotácia štátu na chod materskej školy

a dvoch základných škôl je vo výške 6 miliónov korún, skutočné potreby troch vzdelávacích inštitúcií však presahujú sumu 10 miliónov korún. Rád by som podčiarkol, že ide o výdaje na prevádzku, teda v tej sume sú len výdaje, ktorými sú zabezpečené platy všetkých zamestnancov škôl a škôlky, je zabezpečené, aby v budovách bola voda, teplo, aby sa podávalo jedlo, fungovali školské kluby a podobne. Teda nič na rozvoj. To znamená, že miestna samospráva musí zabezpečiť pre školy a škôlku 4 milióny korún z vlastných zdrojov.

Táto nepríjemná a neľahká situácia prinútila zastupiteľský zbor k rozhodnutiu, že zvýší príplatky na chod škôlky a klubov zš z doberajších 50 korún na zákonom stanovenú maximálnu výšku, teda 350 korún. Považovali sme to za nutné, a v prípade základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským aj

opodstatnené, veď na žiakov, ktorí prichádzajú zo susedných dedín, naša obec dostáva len základnú štátu dotáciu na žiaka, žiadnu inú podporu.

Prvé dni nového školského roka však ukázali, že akokoľvek bolo toto zvýšenie príspievkov opodstatnené, pre rodičov znamenajú zvýšené náklady za príliž veľkú farchu, v škôlke a školách zase negatívne vplýva na vzdelávací proces. Preto sme sa rozhodli, že otázkou príspievku rodičov ešte raz prediskutujeme v miestnom zastupiteľstve s cieľom optimalizovať situáciu znižením výšky príspievku. Pevne veríme, že týmto krokom prispeje tak obecný úrad, ako aj miestne zastupiteľstvo k tomu, že školská reforma bude úspešná aj v našich, miestnych školských zariadeniach.

Péter Őry, starosta obce

Vicestarostu, Róberta Németha teší, že

V zastupiteľstve sa stranícke tričká nenosia

Šesť rokov je poslancom miestneho zastupiteľstva, takisto šesť rokov zastáva funkciu vicestarostu, zrejme mu nechýbajú skúsenosti. V tomto volebnom období - zo známych tragickejch dôvodov - skoro šesť mesiacov bol „prvým človekom“ obce. Ako hodnotí tieto mesiace? Akými skúsenosťami ho obohatil činnosť v úrade starostu? - položil som otázku Róbertovi Némethovi.

Bolo to zaujímavé obdobie, sedel som takmer na dvoch stoličkách a videl som problémy dvojako. Raz som hlasoval ako poslanec za to, čo som potom ako úradujúci starosta musel vykonať sám, aby som zabezpečil chod obce v prospech občanov. Myslím si, že najdôležitejšou skúsenosťou pre mňa je, že starosta sice je dôležitou osobou, ale rozhodovacie právomoci sú v rukách poslancov, preto z dvojitého postavenia vo mne najviac zafixovalo poznanie, akú dôležitú úlohu zohrávajú v živote obyvateľov obce poslanci zastupiteľstva. Je teda veľkou chybou brať poslaneckú činnosť bezducho, vypočuť problémy, posluchať debate ostatných a hlasovať automaticky. Ako starosta som mal najväčšiu radosť z toho, že každý poslanec sústredil pozornosť na riešenie problémov, a spoločne, bez stranických šarvátok sme hľadali to najracionálnejšie východisko. Tomu som si pred starostovaním tak veľmi nevenoval, hoci to tak prebiehalo už aj v mojom prvom volebnom období, a nevidím rozdiel medzi straníkmi a nezávislími v zastupiteľstve ani teraz. A myslím si, že to je dobré.

Znamená to, že nový starosta nezmenil pracovné metódy, a rozhodnutia nadalej prijímate spoločne. Ale ako je to s vytýčenými cieľmi, zmenili sa, alebo sledujú pôvodný volebný program?

S Petrom Šírym sme začínali spolu v komunálnej politike, aj keď on vtedy ešte sa nestal poslancom. Stalo sa to

tak, že na prelome tisícročia sme boli na motorkách na Korzike, a zastavili sme sa v malej dedinke. Dali sme si kávu, a hovorili sme o tom, aké je fantastické, že táto dedinka stráži svoj charakter, že všade je poriadok, že život obyvateľov je determinovaný vidieckym turizmom, pritom všetko, čo vidíme, je o nich, o ich osobitostiach a slúži predovšetkým im. Vtedy sme vyslovili prvýkrát, že aj naša dedina má svoje osobitosti tiež, máme bohatú história aj kultúrne tradície, niektoré špeciality nás robia svojpráznou, takže by sme mohli na nich vybudovať rozvoj, materiálny a duševný rozkvet našej obce. No a verím, že ten, kto v posledných 6-8 rokoch navštívil nás raz, dvakrát do roka, ten už vidí, že sa bránime nezdravým módnym trendom, extenzívnomu stavebnému rozmachu, budovaniu nových obytných štvrtí, ktoré rozkladajú komunitu, a zachováme, rozvíjame, skrásľujeme naše námestia, parky, stavíme chodníky, rekonštruiujeme cesty. Stavajú sa aj nové, estetické obytné domy, staráme sa o verejné budovy, modernizujeme. Pritom podporujeme spoločenský život obce, pomáhamo športu, kultúre, občianskym združeniam, s ktorými - aspoň ja to tak vidím - udržiava dobré vzťahy aj zastupiteľstvo, aj úrad starostu. Chápem to tak, že cez to sa posilňuje celá komunita obce. Dúfam, že je to správna cesta.

A aké sú podnikateľské podmienky v obci? Viem, že aj Vy podnikáte, ale nezaujíma ma to osobitne kvôli vám, skôr preto, lebo v živote ľudí, rodín zohráva veľmi dôležitú úlohu dobrá práca, pevné materiálne zázemie.

Povedal by som asi tak, že určitý rozvoj tu prebieha, hoci nie hladko a plynule. Blízkosť Bratislavы nám prospieva, ale chýba nám priestranstvo - ľažia nás nevysporiadane vlastnícke pomery -, kde by sme mohli vybudovať priemyselný park alebo podnikateľský inkubátor.

Nemáme také budovy, ktoré by sme mohli ponúknut na prenájom malým podnikateľom. Je pozitívne, že máme v obci mäsiarstvo, ale potrebovali by sme aj malú pekáreň, či cukrárenskú firmu, a aj iné služby... A nehovorím to len ja, aj obyvatelia to často pripomínajú. Viete, dedina je zaujímavé miesto, v kostole, v obchode a v krčme vždy sa k vám dostane, čo ľudia potrebujú, čo si myslia. Ja mám reštauráciu, denne sledujem ako sa ľudia cítia... Ale dovoľte mi, aby som povedal pári slov aj o sebe: rodinné podnikanie sme začali pred sedemnástimi rokmi pestovaním zeleniny v záhrade nášho rodinného domu, no dnes funguje naša reštaurácia už aj ako diskontná predajňa, a vyrábame, montujeme, opravujeme aj výťahy, máme 60 zamestnancov. Človek musí mať výdrž, musí byť vynaliezavý, keď chce byť úspešným podnikateľom.

Spomíname ste pozitívne vplyvy blízkosti Bratislavы na podnikateľov. V hlavom meste ale ozýva aj tendencia, že obyvatelia sa stahujú v hojnom počte do okolitých dedín. Cítite to aj vo Štrtku na Ostrove?

Prednosťou dobrej komunity je aj otvorenosť. Ja mám také skúsenosti, že obyvatelia našej dediny srdečne vítajú každého cenného človeka, nech príde z hocikial. Ale v dobrej komunite existuje aj nepísaný a písaný poriadok, sú regule, ktorými sa riadi život, ľudské vzťahy. Prisťahovalcom prospeje, ak sa oboznámia týmito zvykmi a prispôsobia sa, ak sa chcú stať organickou časťou komunity. Vo svete totiž nikde nechodí tak, že host diktuje pravidlá hostiteľovi. Žiaľ, prisťahovalo sa do našej obce aj pári takých obyvateľov, ktorí si myslia, že ostatní by sa mali prispôsobiť ich očakávaniam. Tak z toho nič nebude. Ale tu ide skôr o výnimky, a ja dúfam, že naši noví obyvatelia sa stanú čoskoro organickou súčasťou života našej komunity.

Sándor Neszméri

Začal sa nový školský rok

Máme tu začiatok nového školského roka a s ním aj nové povinnosti a očakávania. Do platnosti vstúpil nový školský zákon a školská reforma. Umožňujú tvorbu školských vzdelávacích programov, prostredníctvom ktorých si školy formujú svoju profiláciu a zároveň aj profiláciu svojich absolventov. Na našej škole sa to týka žiakov 1. ročníka, ktorí začnú s výučbou cudzieho jazyka a informatiky. Zvolené predmety a počty hodín odrážahú zameranie školy s dôrazom na výučbu cudzieho jazyka od prvého ročníka a osvojenie si práce s informáciami. Voliteľné hodiny sme pridelili k povinným predmetom v Štátom vzdelávacom programe a v súlade so zameraním školy sme ich zaradili do učebného plánu.

Počet žiakov školy každým rokom narastá. V školskom roku 2008/2009 navštěvuje našu ZŠ 40 žiakov 1. - 4. ročníka. Vyučuje sa v dvoch spojených triedach. V jednej triede sa spolu učia prvaci a druháci, v druhej triede tretiaci a štvrtáci. Naplnenosť jednotlivých ročníkov je nasledovná: 13 prvákov, 7 druhákov, 9 tretiakov a 11 štvrtákov. Máme päť pedagogických zamestnancov: dve učiteľky 1. stupňa ZŠ (Mgr. Renáta Mészárosová, Mgr. Mariana Juriašová), jedna asistentka učiteľa (Bc. Katarína Ravaszová), jedna vychovávateľka (Ingrid Šnircová), jedna katechetka (Terézia Fehérová) a dvoch

nepedagogických zamestnancov na čiastočný úväzok (údržbár Ján Sill a upratovačka Pariska Ághová).

V prvom ročníku sa vyučuje podľa nového školského vzdelávacieho programu, v druhom a štvrtom ročníku podľa základného variantu učebných osnov, a v treťom ročníku podľa jazykového variantu učebných osnov. Prváčikov máme 13, čo je najvyšší počet za posledných päť rokov. Záujem o školu a príchod nových žiakov nás teší, ale má to aj svoje negatíva. Nemáme dostatok priesitorov, aby sme vytvorili samostatné triedy a vytvorili tak vhodnejšie podmienky na výchocu a vzdelávanie. Očakávame teda od zriaďovateľa školy – obce Štvrtok na Ostrove –, že zaujme postoj k smerovaniu a naplnnosti našej školy a bude hľadať vhodné riešenia v záujme detí a rodičov.

Okrem toho máme ďalší problém, ktorý sa týka Školského klubu detí. V predchádzajúcich školských rokoch bola naplnenosť žiakov v oddeleniach klubu takmer sto percentná, záujem rodičov a žiakov teda nasvedčoval tomu, že činnosť klubu má svoje opodstatnenie. Pri zisťovaní záujmu pre tento školský rok to nebolo inak. V júni sme zriaďovateľovi nahlásili predpokladaný počet žiakov pre školský rok 2008/2009. Neboli sme upozornení, že sa chystajú zmeny! A nestalo sa tak ani pred

začiatkom školského roka, kedy už bolo vydané Všeobecne záväzné rozhodnutie č. 4/2008 obce Štvrtok na Ostrove, ktoré určuje príspevok na čiastočnú úhradu nákladov, spojených s činnosťou školského klubu, a to 15 percent sumy životného minima pre jedno nezaopatrené dieťa, čo po zaokruhlení predstavuje 350 korún. Poplatok sa tým zvýšil o 700 percent v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom, čo považujeme za neprimerané a – vzhladom k možnostiam, aké máme a vieme poskytnúť žiakom a rodičom – nadhodnotené. Jedná sa totiž o maximálnu sadzbu, ktorú vymedzuje zákon. Danú situáciu riešime spolu s Radou školy, pretože takáto selekcia žiakov je podľa nás v rozpore s právami dieťaťa.

Začal sa nový školský rok. Aj keď s problémami, ktoré som naznačila, ale aj s očakávaniami. Prajeme žiakom a rodičom, aby boli úspešní, aby sa im darilo, aby žiaci svojim vystupovaním robili dobré meno školy, aby boli schopní vytvárať dobré medziľudské vzťahy, boli schopní hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, aby sa starali o svoje fyzické a psychické zdravie a aby boli si vedomí svojich kvalít. Robte sebe, svojim rodičom a tým i našej škole dobré meno!

Mgr. Mariana Juriašová, riaditeľka

